

REGIONAL PLAN FOR AREAL OG TRANSPORT PÅ HAUGALANDET REFERAT FRA MØTE I PROSJEKTGRUPPEN

Dato: 28. november 2013
Tid: Kl. 09.30 – 12.00.
Sted: Gamle Slaktehuset, Haugesund.

TILSTEDE:

	Organisasjon	Navn	Til stede
1	Rogaland fylkeskommune	Christine Haver	X
2	Rogaland fylkeskommune	Bernt Østnor	X
3	Rogaland fylkeskommune	Gottfried Heinzerling	
4	Rogaland fylkeskommune	Tore Jensen	
5	Hordaland fylkeskommune	Hans Christian Engum	X
6	Fylkesmannen i Rogaland	Anette Mogleiv	
7	Fylkesmannen i Rogaland	Morten Sageidet	
8	Fylkesmannen i Hordaland	Berit Karin Rystad	
9	Statens vegvesen, Region Vest	Oddrun Lund	
10	Statens vegvesen, Region Vest	Tone Stople	X
11	Statens vegvesen, Region Vest	Ivar Thorkildsen	X
12	Kystverket Vest	Anne Britt Ottøy	
13	Fiskeridirektoratet Region Sør	Leni Marie Lisæther	
14	Haugesundregionens Næringsforening	Rolf Sjursen	X
15	Haugesund kommune	Stål A. Alfredsen	X
16	Haugesund kommune	Erik Brinchmann	X
17	Karmøy kommune	Jarle Stunes	X
18	Tysvær kommune	Bjørn Bruaset	X
19	Tysvær kommune	Inger T. Kværnø	X
20	Vindafjord kommune	Anne Sofie Sandvik	X
21	Sauda kommune	Andreas Fløgstad	X
22	Bokn kommune	Hans Faye	
23	Utsira kommune	Atle Grimsby	X
24	Etne kommune	Bjørn Eikemo	Erik Kvalheim
25	Sveio kommune	Åse Aleheim	X

Gareth Doolan og Torvald Egeland fra fylkeskommunen deltok også i møtet.
Vigleik Winje fra Haugesund kommune avløste Stål Alfredsen midtveis i møtet.

MERKNADER TIL INNKALLINGEN

Det var ingen merknader til innkallingen.

REFERAT FRA FORRIGE MØTE

Det var ingen merknader til referatet.

P-SAK 36/13: STATUS FOR PLANARBEIDET.

Saken gjelder

Prosjektgruppa ble orientert om arbeid som er gjennomført siden forrige møte.

- Det er jobbet videre med evaluering av konseptene i forhold til kvantitative kriterier og måloppnåelse. Konsept-rapporten er bearbeidet, og det er laget et sammendrag og en anbefaling.

Konklusjon

Prosjektgruppa tar saken til orientering.

P-SAK 37/13: PROSJEKTGRUPPENS ANBEFALING OM VALG AV KONSEPT SOM GRUNNLAG FOR UTARBEIDELSE AV REGIONAL PLAN

Saken gjelder

Evaluering av konseptene ble lagt fram for prosjektgruppa for at gruppa skulle ta stilling til hvilket konsept en ville anbefale overfor styringsgruppa. Prosjektgruppens anbefaling gis på et faglig grunnlag.

Gjennomgangen i prosjektgruppa ble delt i to:

1. Vurderinger av om det er behov for ytterligere informasjon eller utdyping av konseptene.
2. Anbefaling om valg av konsept.

Behov for ytterligere informasjon eller utdyping av konseptene

Fylkeskommunen oppfordret til at ønsker om mer informasjon eller utdyping mv. ble gjort så konkret som mulig, slik at det er mulig å vurdere hva som eventuelt er nødvendig av videre arbeid.

- I Tysvær kommune er det en usikkerhet om hva konseptene innebærer og hvilke konsekvenser de vil få for kommunen. Det vises til ny kommuneplan og at Tysvær har mye areal med lav konfliktgrad når det gjelder arealbruksinteresser. Kommunen ønsker særlig en utdyping av hva konsept 3 innebærer i forhold til konsept 2. Hvis en kan jobbe videre med å synliggjøre aktuelle virkemidler, kan dette være klargjørende. Det er viktig å redusere usikkerheten for at konseptene skal bli salgbare.
- Sveio kommune presiserte at det sentrale er å avklare forholdet mellom konsept 2 og 3 og at det var ønskelig med en klargjøring av hva som menes med at «omlandskommunene må avgi vekst til byområdet». Videre mente en at det måtte komme fram om det også var negative konsekvenser av konsept 2/3, og at det så langt overveiende var fokusert på de positive konsekvensene.
- Karmøy kommune ba om at det pekes tydeligere på hvilke virkemidler som er nødvendige for å realisere konsept 2 og 3.
- Etne kommune kommenterte at det kunne vært lettere for lokale politikere å finne seg igjen dersom en i konseptene hadde skilt mer mellom distrikt og byområde.
- Næringsforeningen mener det er behov for å nyansere både positive og negative konsekvenser ved alle konseptene – en mener blant annet at det ikke er tilstrekkelig infrastruktur i Haugesund til å ta i mot veksten som forventes i konsept 3.

Fylkeskommunen påpekte at en ikke har anledning til å utarbeide fullstendige sett med virkemidler for hvert av de tre konseptene – det ville langt på vei innebære å utarbeide tre alternativer til regional plan. Intensjonen med konseptene har vært å få en anbefaling om hvilken retning en skal gå i før planen utarbeides, slik at selve planutarbeidelsen blir mer forutsigbar. Det påpekes at konsept 2 og 3 bygger på de samme prinsippene om fortetting i alle tettstedene i regionen.

Når det gjelder virkemidler, vil det for konsept 2 og 3 være behov for en gjennomgang av de kommunale planene, basert på kriterier om samordnet areal- og transportplanlegging. Det må vurderes hvilke arealer som bygger opp om valgt konsept og hvilke som eventuelt er i strid med konseptet. Sammen med kommunene må vi vurdere hva vi gjør med unyttede arealer som ikke bygger opp om ønsket konsept.

Anbefaling om valg av konsept

Fylkeskommunen orienterte om valg av konsept. Det sentrale er å gi en retning for videre arbeid, og særlig å avgjøre om en skal gå i retning en vegbasert utvikling (konsept 1), eller en mer konsentrert utvikling (konsept 2 og 3). Dersom valget er å gå i retning konsept 2 eller 3, må det gjennom en felles prosess utformes virkemidler som avgjør hvor langt vi kommer. Dette er planlagt å skje etter valg av konsept. Dersom prosjektgruppa ikke klarer å gi en samlet anbefaling om valg av konsept, må standpunktene som foreligger summeres og videreformidles til styringsgruppa.

- Vindafjord kommune mener det er livsviktig for regionen med et sterkere Haugesund sentrum, på samme måte som det er livsviktig for Vindafjord med et sterkt Ølen sentrum. Det presiseres at kommunen har en del næring som ikke er sentrumsbasert, slik som landbruk og industri. På faglig grunnlag vil en anbefale at konsept 3 legges til grunn.
- Karmøy kommune har tidligere hatt en positiv holdning til konsept 2. En har ikke fått konsekvensene av konsept 3 tilstrekkelig klargjort til at kommunen har grunnlag for å skille mellom konsept 2 og 3. Kommunen anbefaler at det gjennomføres en høring før det foretas et endelig valg.
- Sauda kommune anbefaler at konsept 3 legges til grunn. Behovet for en videre prosess som involverer lokale politikere i alle kommunene understrekes.
- Haugesund kommune viste til scenarier 2020, der det ble framhevet behovet for et sterkt regionsenter dersom Haugalandet skulle styrkes som egen region. Sammen med Karmøy, Tysvær og Sveio har Haugesund tatt initiativ til at regionen posisjonerer seg for bypakke/belønningsmidler. Det er nødvendig med et regionalt samarbeid for å oppnå dette. Haugesund kommune anbefaler konsept 3.
- Utsira kommune mener det er viktig å utvikle regionsenteret og at en må posisjonere seg for statlig støtte. Kommunen anbefaler derfor konsept 3.
- Etne kommune anbefaler at en går vekk fra konsept 1. Faglig sett anbefales det konsept 3 legges til grunn.
- Næringsforeningen mener at konsept 1 innebærer en desentralisering, men at konsept 0 (0-alternativet) er en naturlig videreføring av dagens utvikling. Næringsforeningen anbefaler derfor at konsept 0 legges til grunn.
- Statens vegvesen påpekte at det krever et trendbrudd dersom en skal klare å transportere en økende befolkning uten økte klimautslipp. Det krever ganske mye virkemidler å legge om fra dagens planlegging. I Haugesund kan det kanskje være litt enklere å få til en omlegging enn i de større byene siden problemene ennå ikke har vokst seg like store. Vegvesenet anbefaler at konsept 2/3 legges til grunn. Det er ikke tatt endelig stilling til differensiering mellom konsept 2 og 3.
- Hordaland fylkeskommune viser til at hovedvalget står mellom konsept 1 på den ene siden og konsept 2/3 på den andre. Det anbefales at konsept 1 legges vekk og at regional plan legger retningen i konsept 2 og 3 til grunn. Det vises til at konsept-analysen er en faglig og litt stilisert analyse. Derfor bør og diskusjonen om vektning av konsept 2 og 3 tas med inn i planutformingen.
- Tysvær og Sveio kommune ønsker ikke å ta stilling til valg av konsept, heller ikke på faglig grunnlag, før det er gjennomført en bredere forankring.

Innspillene til valg av konsept ble oppsummert med at det fra de som hadde uttalt seg – med unntak av næringsforeningen, var et bredt flertall forfaglig anbefaling om å legge vekk konsept 1 og gå i retning konsept 2 og 3.

Konklusjon

Prosjektgruppa, med unntak av næringsforeningen og Tysvær og Sveio kommuner, anbefaler overfor styringsgruppa at revisjon av «Regional plan for areal og transport på Haugalandet» baseres på en utviklingsretning som beskrevet i konsept 2 og 3. Det anbefales at en ikke går videre med konsept 1.

Haugesundregionens næringsforening anbefaler at konsept 0 (0-alternativet) legges til grunn for revisjonen. Tysvær og Sveio kommuner ønsker ikke å ta faglig stilling til valg av konsept før det er gjennomført en bredere forankring.

Et flertall av medlemmene i prosjektgruppen ønsker at styringsgruppen skal sikres bredere forankring som grunnlag for anbefaling om konseptvalg jf sak 38/13.

P-SAK 38/13: VIDERE ARBEID, PROSESS OG MEDVIRKNING

Saken gjelder

Det ble lagt fram forslag til møteplan for kommende halvår og diskutert behov for prosess rundt valg av konsept. Videre ble det skissert rammer for kommende arbeid med gjennomgang av kommunale planer og utarbeidelse av plandokument.

Diskusjon om behov for høring/forankring av konsept-valg

- Tysvær viser til at det er en del usikkerhet rundt valg av konsept og virkemidler/styring i planen. En høringsrunde kan benyttes til å overføre kunnskap til lokale politikere. Det anbefales at det arrangeres et felles formannskapsmøte over nyttår. Det er nødvendig på forhånd å gjøre en jobb med klargjøring av innhold i konseptene og aktuelle virkemidler for at høringen skal ha full verdi. Ulike synspunkter bør komme fram.
- Rogaland fylkeskommune har forståelse for ønsket om en høring og at det er krevende for de som står på utsiden av prosessen. Det er mulig at en kan jobbe noe videre, parallelt med høringen, for å unngå å tape for mye tid. Styringsgruppa kan gi anbefaling overfor fylkesutvalgene om høring, viktig med forankring og eierskap også hos fylkespolitikere som skal vedta planen.
- Sveio kommune viser til at det vil være vanskelig for gjennomføring av planen dersom kommunene er uenige. Kunnskapsgrunnlag må sendes ut i forkant.
- Vindafjord viser til at det har vært en åpen prosess hele veien, og at en ikke kan si at politikere har blitt overkjørt.
- Hordaland fylkeskommune stilte spørsmål ved om prosessen må gjennomføres som en formell høring. Det er viktig at også fylkesutvalgene involveres og gir egen tilbakemelding. Kan gjerne arrangere et møte/konferanse underveis i prosessen. To uker, slik som foreslått, er veldig kort frist.

Oppsummering av diskusjonen:

- Det er ønske fra noen om økt lokalpolitisk forankring, og det foreslås å legge til rette for en ekstra forankringsrunde (ikke nødvendigvis formell høring). Det foreslås at det settes en frist for både kommunene og fylkeskommunene til å gi tilbakemelding om synspunkter på valg av konsept, og kommunene/fylkeskommunene kan selv velge håndtering/behandling.
- I tilstrekkelig tid før fristen arrangeres det en konferanse rettet mot lokale politikere. Det må inviteres bredere enn bare styringsgruppa – det var forslag om både formannskap og ev. planutvalg. På konferansen gis det bred informasjon om konsepter, konsekvenser og videre arbeid etter valg av konsept. Sammendraget til konsept-rapporten og ev. en presentasjon bearbeides og sendes ut i forkant – det er ønskelig at dette er kjent stoff for de som kommer på konferansen. Det settes ned en liten gruppe, der noen av kommunene bidrar i forberedelser. En må komme nærmere tilbake til dato for konferanse.
- Møteplanen godkjennes med forbehold om innpassing av forankringsrunde.

Diskusjon om arbeidsgrupper

Det ble stilt spørsmål om det var hensiktsmessig å arrangere arbeidsgruppemøter før det var gjort valg om konsept. Det ble konkludert med at arbeidsgruppemøter om senterstruktur utsettes, men det var ønske om å fortsette arbeidet i gruppa for distriktskommuner – dette handler også om forankring. Denne gruppa ønsker å levere et skriftlig underlag til prosjektgruppa.

Konklusjon

Prosjektgruppa anbefaler overfor styringsgruppa at det tilrettelegges for økt forankring av konsept-valget og arrangeres en konferanse rettet mot lokale politikere. Prosjektgruppa gir ellers tilslutning til rammer for prosessen videre.